

Երուսաղէմի տպարանէն կը հրատարակէ Ուռնայեցի Մասրեոսի Ժամանակագրութիւնը: 1864 ինկ'ընտրուի պատրիարք և կ'ուզուորի էջմիածին եպիսկոպոսանալու համար. պաշտօնի կ'անցնի 1865ին. կը գնէ Միւհէնտիսեան մայր տառերը, ուժ կուտայ տպարանին, Ժառ. Վարժ.ին, Թանգարանին. կը բանայ լուսանկարչանոց մը և գալվանուով աշխատանոց մը. նոր տպարան մը կը հաստատէ Ս. Յակոբի տաճարին հարաւային կողմը, ընդարձակ քարաշէն գեանայարկին մէջ, զանազան բաժանումներով. կ'սկսի հրատարակել տալ զանազան ձեռագրեր (1865-1885): Ս. Յակոբի վանքին մէջ 1866 էն սկսեալ կը հրատարակուի Սիօն ամսագիրը մինչև 1877: Կ. Պոլսի պատրիարքարանին առաջարկին և Եգիպտոսի Փոխարքային յանձնարարութեամբ, ինչպէս Երուսաղէմի անգղ. հիւպատոս Ն. Գ. Մուրի դիմումին վրայ, Եսայի պտրք. Եթովպիոյ Թէոդորոս կայսեր մօտ պատգամաւորութիւն մը կը ղրկէ 1867ին, միջնորդելու համար յիշեալ կայսեր մօտ որպէսզի երկու տարիէ ի վեր բանտարկեալ անգղ. հիւպատոսը և իրեն ընկերներն ինչպէս նաև Հնդկաստանցի հայազգի Մասան ազատ արձակէ. այդ պատգամաւորութիւնը որ կը բաղկանար Սահակ եպս.է, Տիմոթէոս վրդ.է և սպասաւոր Գուրգպէլէնցի Եգիկիէլէ, Եթովպիա մեկնեցաւ նոյն տարւոյն ապրիլ ամսոյ առաջին օրը և վերադարձաւ 1869ին: Այս ծառայութեան փոխարէն Անգղիոյ թագուհին շնորհակալութեան համար Արտաքին Գործոց նախարարութեան միջոցաւ զրկած է իր, և իր Ամուսնոյն (և որդւոյն) կենդանագիրները Հայոց պատրիարքին. մանրամասնութիւնները տեսնել (Սիօն. 1867. էջ 49-54. 89. 189-193): Կալուածական գործոց համար Եսայի պատրիարք կ'ուզուորի Եգիպտոս (1867-68): Ինչինչ անտեղութիւններու պատճառաւ՝ իսպառ կը դադրեցնէ 1870 ին Ս. Գլխագրի մատրան և Ս. Փրկիչ վանքին մէջ Լատինաց պատարագ մատուցանելու նորամուտ սովորութիւնը (իրենց տօներուն առթիւ): Կ'ուզուորի Պոլիս Ս. Յակոբի վանքին պարտուց հատուցման դարման մը գտնելու համար 1882 ին. այդ նպատակով հոն կը մնայ մինչև 1885, և յետոյ հիւանդ վիճակի մէջ նոյն տարին վերագառնալով Երուսաղէմ՝ կը վախճանի օգոստ. 29ին, ու կը թաղուի հանգուցեալ պատրիարքներու շարքին մէջ Ս. Փրկչի վանքը. իր տապանագիրն է հետևեալը.